

CARTIER POPULAR

OSCAR WILDE

Portretul
lui Dorian Gray

ROMAN

Traducere din engleză de Radu TĂTĂRUCĂ

CARTIER POPULAR

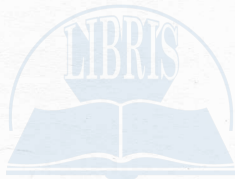
Oscar WILDE

Portretul lui Dorian Gray

Roman

Traducere din engleză de Radu TĂTĂRUCĂ

CARTIER

Cuprins

Prefață.....	5
Capitolul I.....	7
Capitolul II.....	23
Capitolul III.....	41
Capitolul IV.....	56
Capitolul V.....	74
Capitolul VI.....	88
Capitolul VII.....	98
Capitolul VIII.....	111
Capitolul IX.....	127
Capitolul X.....	139
Capitolul XI.....	149
Capitolul XII.....	172
Capitolul XIII.....	180
Capitolul XIV.....	188
Capitolul XV.....	203
Capitolul XVI.....	214
Capitolul XVII.....	225
Capitolul XVIII.....	233
Capitolul XIX.....	244
Capitolul XX.....	255

Capitolul I

Atelierul era impregnat de mirosul puternic al trandafirilor, iar atunci când vântul ușor, vărat, se zbenguia printre pomii din grădină, aducea prin ușa deschisă aroma grea de liliac sau mai delicatul parfum al florii roz de măceș.

Din colțul canapelei din perne de piele persane, pe care era întins, fumând ca de obicei țigară de la țigară, lordul Henry Wotton prindea transparența luminos-gălbuie și aroma de miere a buchetelor de bobîțel, ale cărui ramuri tremurând păreau că abia pot duce povara acestei frumuseți aprinse. În răstimpuri, umbre fantastice de păsări în zbor fulgerau pe draperia lungă din mătase indiană, trasă peste imensa fereastră, producând scurte efecte de artă japoneză, ce-l duceau cu gândul la pictorii cu fețe palide, de jad, din Tokio, care căutau să transmită ideea de mișcare și de iuțeală cu mijloacele unei arte necesarmente statice. Zumzetul apăsător al albinelor, croindu-și calea printre ierburile înalte și sălbăticită sau rotindu-se monoton în jurul țepilor poleiți cu praf ai tufelor răzlețe de caprifoi, împovăra și mai mult liniștea. Zgomotele confuze ale Londrei păreau notele surde ale unei orgi îndepărtate.

În centrul camerei, prins pe un șevalet înalt, se afla portretul în mărime naturală al unui tânăr de o frumusețe extraordinară. În fața lui, la mică distanță, ședea artistul însuși, Basil Hallward, a cărui dispariție fulgerătoare, acum câțiva

LIBRIS

ani, a cauzat la vremea aceea atâta agitație, dând naștere la presupuneri dintre cele mai stranii.

În timp ce privea grațioasa și atrăgătoare formă, atât de măiestru oglindită în arta sa, un irepresibil zâmbet de plăcere îi aluneca pe față. Dar deodată a tresărit, a închis ochii și și-a dus degetele la pleoape ca și când ar fi vrut să nu se lase trezit din cine știe ce vis al minții.

— Este cea mai bună lucrare a ta, Basil, cel mai bun tablou pe care l-ai pictat, a rostit apatic lordul Henry. La anul, trimite-l neapărat la Grosvenor. Academia este prea mare și banală. De fiecare dată când merg acolo, fie este atâta lume, încât nu văd tablourile, ceea ce este îngrozitor, fie atâtea tablouri din pricina cărora nu apuc să văd lumea, iar asta-i și mai rău. Grosvenor e singurul loc potrivit.

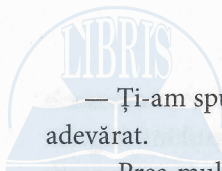
— Nu cred că o să-l trimit undeva, a răspuns celălalt, aruncându-și capul pe spate – acel tic bizar de care se amuzau mereu prietenii de la Oxford. Nu, n-o să-l trimit nicăieri.

Lordul Henry a ridicat sprâncenele și l-a privit mirat prin finele rotocoale de fum albăstrui, ce se încolăceau capricios, ale țigării cu tutunul amestecat din belșug cu opiu.

— Nu-l trimiți nicăieri? Dar pentru ce, dragul meu prieten? Ce motiv ai avea? Voi, pictorii, sunteți o faună bizară! Ați face orice pentru faimă; de îndată ce o aveți, nu știți cum să vă debarasați de ea. E o nerozie – există un singur lucru pe lumea asta mai rău decât să se vorbească de tine; e să nu se vorbească. Un asemenea portret te-ar situa mai presus decât toți tinerii din Anglia, iar pe bătrâni i-ar umple de invidie, dacă cei bătrâni mai sunt capabili de emoții.

— Știi că ai să râzi de mine, i s-a replicat, însă chiar nu îl pot expune. Am pus prea mult din mine în el.

Lordul Henry s-a întins pe divan și a râs.

— Ți-am spus că o să râzi; dar asta nu înseamnă că nu e adevărat.

— Prea mult din tine! Pe cuvânt, Basil, nu te știam așa de vanitos. Și nici nu văd vreo asemănare între tine, cu fața ta colțuroasă și părul de cărbune, și acest Adonis, ce pare a fi făcut din ivoriu și petale de roze. Zău, dragul meu Basil, acesta este un Narcis, iar tu – sigur, ai o expresie intelectuală și așa mai departe. Dar frumusețea, adevărata frumusețe, se sfârșește acolo unde începe expresia intelectuală. Intellectul are tendința intrinsecă de a exagera și a distruge armonia feței. Din clipa în care cineva se pune pe gândit, devine imediat tot numai un nas sau o frunte sau altă hidoșenie. Privește la oamenii de succes din oricare dintre profesiile elevate. Sunt dezgustători la culme. Desigur, cu excepția clerului. Dar în Biserică nu se gândește. Un episcop va repeta și la optzeci de ani ce a fost învățat să zică atunci când era un fecior de optsprezece și faptul că arată mereu încântător e o consecință firească. Misteriosul tău tânăr prieten, al cărui nume nu mi l-ai destăinuit vreodată, dar al cărui portret mă fascinează cu adevărat, nu gândește. Sunt cât se poate de sigur. E o creatură frumoasă, lipsită de creier, care ar trebui să se afle mereu aici în timpul iernii, când nu sunt flori la care să privim, și mereu vara, ca să ne răcorim mințile. Nu te flata singur, Basil, nu semeni câtuși de puțin cu el.

— Nu mă înțelegi, Harry, a răspuns artistul, bineînțeles că nu sunt ca el. Știi foarte bine. De fapt mi-ar părea rău să arăt ca el. Ridici din umeri? Îți spun adevărul. Trăsăturile fizice și intelectuale stau sub semnul unei fatalități, acel gen de blestem care pare a urmări de-a lungul istoriei pașii greșiți ai regilor. E mai bine să nu fii deosebit de semenii tăi. Urâții și proștii au parte de ce-i mai bun pe lume. Se așază cum le vine

mai bine și cască ochii la spectacol. Dacă habar nu au care e gustul victoriei, cel puțin sunt scutiți de paharul înfrângerii. O duc așa cum ar trebui să o facem cu toții – netulburați, indiferenți și fără ceasuri de neliniște. Nu abat ruina asupra altora, dar nici nu sunt supuși distrugerii pricinuite de mână străină. Rangel și bogăția ta, Harry; mintea mea, așa cum e; arta mea, câți bani face; chipul arătos al lui Dorian Gray – cu toții vom avea de suferit de pe urma darurilor cu care ne-au înzestrat zeii, vom suferi teribil.

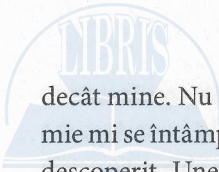
— Dorian Gray? Așa îl cheamă? a întrebat lordul Henry, părăsind canapeaua și îndreptându-se către Basil Hallward.

— Da, așa se numește. Nu aveam de gând să-ți zic.

— De ce?

— Nu știu cum să-ți spun. Când îmi place cineva nespun de mult, nu îi dezvălui numele altora. E ca și cum aș ceda o parte din acel cineva. Am ajuns să îmi placă tainele. Par să fie singurele lucruri care fac viața modernă plină de mister și de miraculos. Cea mai neînsemnată banalitate devine o sursă de plăcere, dacă arunci un văl asupra ei. Acum, când e să plec din oraș, nu le spun cunoscuților unde plec. Dacă aș face-o, mi-aș strica plăcerea. Aș zice că e un obicei prostesc, dar îți umple viața de farmec. Presupun că asta ți se pare o idioțenie îngrozitoare?

— Deloc, a răspuns lordul Henry, deloc, dragul meu Basil. Nu uita că sunt căsătorit, iar unicul farmec al căsniciei este acela că face ca o viață de decepții să fie absolut necesară ambelor părți. Nu știu niciodată unde se află soția mea, iar ea nu știe ce fac eu. Când ne întâlnim – ocazional, atunci când cinăm în oraș ori ne ducem la Duke's – ne povestim unul altuia cele mai absurde istorii, cu fețele cele mai serioase. Nevastă-mea se pricepe de minune la așa ceva, mult mai bine

decât mine. Nu încurcă niciodată datele întâlnirilor, pe când mie mi se întâmplă întotdeauna. Nu face tapaj când mă prinde descoperit. Uneori aş prefera să-şi iasă din fire; dar nu face decât să râdă de mine.

— Harry, nu-mi place cum vorbeşti despre viaţa ta de familie, a spus Basil Hallward, făcând paşi către uşa care dădea în grădină. Cred că eşti cu adevărat un soţ cât se poate de bun, dar ți-e ruşine de nu mai poţi de virtuţile tale. Eşti un tip extraordinar. Nu spui niciodată ceva moral, în schimb nu faci lucruri necuvenite. Cinismul tău e doar o poză.

— Să fii natural este o poză şi încă cea mai iritantă pe care o cunosc, a izbucnit în râs lordul Henry, şi cei doi tineri au ieşit împreună în grădină şi s-au așezat comod pe o bancă lungă din beţe de bambus, la umbra unei tufe înalte de laur. Razele soarelui băteau în frunzele lucioase. Unduiau în iarbă margarete albe.

După un moment de tăcere, lordul Henry şi-a scos ceasul. A murmurat:

— Basil, mi-e teamă că trebuie să plec, dar înainte de asta insist să-mi răspunzi la o întrebare pe care ți-am pus-o mai demult.

— Care? a întrebat pictorul, cu ochii pironiţi în pământ.

— Ştii foarte bine.

— Deloc, Harry.

— Bine, îţi spun eu care; să-mi zici de ce nu vrei să expui portretul lui Dorian Gray. Motivul adevărat.

— Ți l-am spus.

— Nu mi-ai spus. Ce mi-ai spus este că ar fi prea mult din tine în el. Hai, că-i o copilărie.

— Harry, îi spune Basil Hallward, privindu-l drept în ochi, fiecare portret pictat cu suflet este un portret al artistului, nu